

HUDOBNÁ VÝCHOVA

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard hudobnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmi, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia hudobného umenia.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

CIELE PREDMETU

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ rytmizovať reč, ✓ melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi), ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, 	<p>Hlasová činnosť</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečňovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu)</p> <p>pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, 	<p>elementárnych nástrojoch</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty</p> <p>modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi)</p> <p>ostinátne rytmicko-melodické spievody</p> <p>rytmická a melodická improvizácia</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie</p> <p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny)</p> <p>zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod.</p> <p>spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ✓ uplatniť vhodný pohyb v hudobno–pohybových hrách so spevom, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno–výrazové prostriedky, ✓ ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ stvárniť riekanku či pieseň hudobno–dramatickými prostriedkami. ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, 	<p>rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-so-mi</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>hudobno–pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tlieskanie, plieskanie, dupanie</p> <p>pomocný prostriedok perцепčných činností (počúvanie hudby)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy. 	<p>a literatúra</p> <p>Hudobno-vizuálna činnosti</p> <p>grafická notácia; grafická partitúra; integrácia s výtvarnou výchovou</p>
---	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ spievať relatívne čisto a rytmicky správne, ✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, ✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia</p> <p>taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pól'ová, pomlčky, bodka za</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do), ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, 	<p>štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, sa, tai-ti</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti</p> <p>so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord</p> <p>inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku, ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, ✓ pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, ✓ rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, ✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, 	<p>a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie</p> <p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny</p> <p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, 	<p>hudobná forma, malá piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia</p> <p>pohyby v priestore (chôdza, párovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka),</p> <p>pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie;</p> <p>orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými</p>
---	--

<p>dramatickými prostriedkami,</p> <ul style="list-style-type: none">✓ vytvoriť hudobno–dramatický celok, ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, ✓ interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji).	<p>vyučovacími predmetmi</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti</p> <p>notový zápis tónov c1-a1</p>
---	---

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, ✓ spievať čisto a rytmicky správne, ✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie, ✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, ✓ hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu, ✓ tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie</p> <p>rytmické modely</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ spievať melodické modely (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do), ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, ✓ hrať na objektoch, ✓ vytvoriť elementárne hudobné nástroje, ✓ hrať rytmické modely, 	<p>melodické modely</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele,</p> <p>okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, polová, šestnástinová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať melodické modely podľa zápisu, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku. ✓ aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam 	<p>melodické modely so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do</p> <p>inštrumentálny sprievod, ostinato, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>dirigentské a individuálne gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie</p> <p>skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p>
--	--

<p>✓ identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky,</p>	<p>funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti</p>
<p>✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby,</p>	<p>nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie)</p>
<p>✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas,</p>	<p>komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby</p>
<p>✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme,</p>	<p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p>
<p>✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely,</p>	<p>hudobná forma, malá a veľká piesňová forma</p>
<p>✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami,</p>	<p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno–výrazové prostriedky, ✓ realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ vytvoriť hudobno–dramatický celok, 	<p>polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi</p> <p>tvorivá dramatika</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, ✓ vytvorit' (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>Hudobno-vizuálne činnosti</p> <p>grafická partitúra</p> <p>notový zápis tónov c1-c2</p>
---	---

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), ✓ prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, ✓ spievať čisto a rytmicky správne, ✓ poznať špecifiká ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu b-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ spievať jednoduchý dvojhlas (udržia svoju melodickú líniu), ✓ intonovať podľa notového zápisu melodické modely, ✓ hlas používať v improvizácii a elementárnej kompozícii, ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, ✓ hrať na objektoch, ✓ vytvoriť elementárne hudobné nástroje, ✓ hrať rytmické modely, 	<p>kánon, burdón, ostinátny druhý hlas</p> <p>melodické modely napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i>; a i</p> <p>taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky</p> <p>improvizácia a elementárna kompozícia</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele,</p> <p>okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje</p> <p>rytmické modely napr. tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; nič; es; pau-</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať podľa zápisu jednoduché melodicko-rytmické útvary, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, ✓ dirigovať, ✓ aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné 	<p>za; veľ-ká pau-za; atď.</p> <p>melodicko-rytmické schémy, cvičenia, piesne</p> <p>inštrumentálny sprievod, burdón, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>dirigentské a individuálne gestá učiteľa</p> <p>dirigovanie – intuitívne výrazové pohyby, štandardizované taktovacie schémy (2/4;3/4;4/4)</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie</p> <p>skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev</p>
--	--

<p>prejavy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, ✓ identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ identifikovať hudobné formy a žánre, 	<p>a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková</p> <p>melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, pianissimo, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo; akcent; harmónia durová, mólová, forma – kontrastné časti</p> <p>nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje</p> <p>komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby</p> <p>pieseň, koncert, opera, muzikál, komorná hudba, hudba klasická, ľudová, tanečná, zábavná, populárna</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať formotvorné prvky, ✓ počúvať sústredene, dešifrovať a vlastnými slovami vyjadriť atmosféru, emócie, asociácie, predstavy, príp. konkrétny program, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ pohybom rozlíšiť kontrastné časti hudobnej formy, ✓ pohybom rozlíšiť formotvorné prvky, ✓ realizovať kultivovaný estetický pohyb, 	<p>motív, veta (predvetie, závetie), opakovanie, kontrast</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia</p> <p>polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu, rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ vytvoriť hudobno–dramatický celok, ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, ✓ vytvoriť (zapísať), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne, scenár), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi</p> <p>tvorivá dramatika</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti</p> <p>grafická partitúra</p>
---	---